

Centrul pentru Jurnalism Independent - www.cji.ro

Raport de activitate - 2012

Despre CJI

Centrul pentru Jurnalism Independent este o organizație non-guvernamentală, non-profit care acționează pentru profesionalizarea presei prin păstrarea standardelor jurnalistice și prin dezvoltarea unui mediu echilibrat, onest și responsabil în mass-media.

Centrul pentru Jurnalism Independent militează pentru apărarea libertății de expresie ca drept fundamental al omului și condiție obligatorie a oricărei democrații.

Centrul pentru Jurnalism Independent contribuie la facilitarea dialogului social prin susținerea schimbărilor democratice, prin responsabilizarea factorilor de decizie și prin încurajarea participării active a cetățeanului.

Valorile Centrului pentru Jurnalism Independent

Interesul public

Libertatea de exprimare

Responsabilitatea

Transparența

Profesionalismul

Diversitatea

Ce face CJI:

Proiectele Centrului pentru Jurnalism Independent abordează: libertatea de expresie, liberul acces la informațiile de interes public, etica jurnalistică, profesionalizarea jurnaliștilor și consolidarea formelor asociative ale profesioniștilor de media, eliminarea cenzurii financiare din presă, promovarea presei ca serviciu de interes public, transparența surselor de finanțare ale mass media, etc.

Centrul pentru Jurnalism Independent oferă instruire și asistență profesională jurnaliștilor și organizațiilor de presă din România, organizează cursuri, seminarii, dezbateri, mese rotunde. Peste 10.000 de persoane au beneficiat de cursuri de la înființarea CJI-ului, în 1994.

I. PROGRAME

❖ **Eu cu cine votez?** – septembrie 2011 – iunie 2012

Programul a fost dedicat elevilor de liceu care au votat pentru prima dată în 2012, pe care și-a propus să-i familiarizeze cu procesul votării. El a inclus o serie de patru cursuri în **Alexandria, Oltenița și Slobozia**, ce au acoperit teme precum: drepturile și obligațiile elevilor ca „membri ai electoratului”, cum se desfășoară o campanie electorală, ce elemente ar trebui să analizeze elevii pentru a-și forma o opinie și a ajunge la o decizie electorală. Nu în ultimul rând, elevii au aflat și care este rolul presei într-o campanie electorală și în derularea alegerilor, precum și care sunt mecanismele de influențare a opiniei publice de care uzează candidații și partidele politice.

Eu cu cine votez? a fost susținut financiar de Ambasada SUA prin programul *Small Grants*.

❖ **Jurnalism de sănătate (Health Reporting Training Program - HEART)**, noiembrie 2010 – octombrie 2012.

Programul a avut drept scop creșterea calității jurnalismului de sănătate în țările membre ale Uniunii Europene prin elaborarea și implementarea unui modul de training, precum și prin realizarea unei cuprinzătoare baze de date în domeniu. Programul a fost implementat de un consorțiu alcătuit din organizații din șapte țări (Estonia, Finlanda, Germania, Grecia, România, Spania, Portugalia) coordonat de Prolepsis – Institute of Preventive Medicine, Environmental and Occupational Health din Atena. Primul an de program a inclus faza de cercetare în care au fost elaborate studiile cu privire la situația programelor de pregătire și a materialelor despre jurnalismul de sănătate în Europa; în aceeași perioadă a mai fost elaborat un studiu referitor la nevoile și problemele domeniului, în viziunea jurnaliștilor din țările incluse în program.

În cel de-al doilea an, a fost elaborat și susținut programul de pregătire în fiecare țară participantă. De asemenea, a fost definitivat modulul de e-learning care este disponibil pe site-ul programului: <http://www.program-heart.eu>.

În România au fost organizate două seri de cursuri care au inclus următoarele module: *Politici de sănătate, Inegalități în sănătate, Sistemul de sănătate din punct de vedere economic / al afacerilor, Cum să înțelegem rapoartele și*

studiile medicale. Cursurile au fost susținute de **Alexandra Mănăilă** (Colegiul Medicilor) și **Vlad Mixich** (Hotnews).

HeaRT a fost cofinanțat de Comisia Europeană prin programul – Educație și Cultură- Programul *Învățare pe toată durata vieții*.

❖ **Drepturi și responsabilități pe Internet**, mai 2012 – aprilie 2013

Proiectul își propune să aducă în atenția publicului drepturile digitale și modul în care libertatea de expresie este protejată pe Internet. De asemenea, își propune să sporească implicarea tinerilor în activități de advocacy și dezbateri publice, folosind atât noile tehnologii, cât și mijloacele tradiționale.

Proiectul – ce se desfășoară în 10 orașe: Baia Mare, Botoșani, Brașov, Brăila-Galați, Craiova, Deva, Iași, Slobozia, Tg. Mureș și București – constă într-o serie de cursuri destinate diverselor categorii de public interesate de libertatea de expresie și noile tehnologii – elevi de liceu, studenți, tineri artiști. Un grup aparte îl reprezintă jurnaliștii, care sunt ținuti la curent cu ultimele inițiative legislative în domeniu și care sunt încurajați să facă din tema libertății de exprimare și a responsabilității pe care aceasta o presupune o permanență a materialelor lor.

Echipa de proiect oferă participanților informații despre modul în care libertatea de expresie este protejată prin intermediul noilor tehnologii. De asemenea, experții CJI transmit, folosind social media, din Parlament și de la alte evenimente, informații despre teme relevante pentru libertatea de expresie în era digitală

Programul Digital Rights and Wrongs este susținut financiar de **Trust for Civil Society in Central and Eastern Europe**.

❖ **Piața de publicitate publică din România: Accelerați!**

CJI a publicat o cercetare a pieței de publicitate publică din România, al cărei scop a fost identificarea efectelor pe care le-au avut modificările legislative din domeniul achizițiilor publice din anul 2010. Au fost verificate procedurile de achiziții (licitații și cereri de oferte) publicate în perioada iulie 2009 – octombrie 2011 pe site-ul www.e-licitatie.ro, și, respectiv, a fost analizată respectarea regulilor de publicare a anunțurilor/invitațiilor de participare pe www.publicitatepublica.ro.

Prezentul raport este cel mai recent efort dintr-un demers pornit de **Centrul pentru Jurnalism Independent** în anul 2004, cu susținerea **Open Society Justice Initiative, New York**.

Textul integral al raportului (inclusiv datele primare ale cercetării) poate fi accesat [aici](#).

[Anexa 1](#)[Anexa 2](#)[Anexa 3](#)[Anexa 4](#)[Anexa 5](#)

❖ **Bursele Rosalynn Carter pentru jurnalism pe probleme de sănătate mintală, ediția 2012 - 2013**

Pentru al șaselea an consecutiv, CJLI a participat la acest program ce-și propune să reducă stigmatizarea și discriminarea persoanelor care suferă de boli mintale, precum și să contribuie la eliminarea informației incorecte sau bazate pe stereotipuri. Anual doi jurnaliști români au beneficiat de burse, pe durata unui an calendaristic, ce le permit elaborarea unui proiect jurnalistic (investigație, reportaj, proiect multimedia etc).

Florin Negruțiu – redactor șef [Gandul.info](#) și **Alina Mătiș**, reporter pe teme de politică externă la [Gandul.info](#) sunt câștigătorii români ai Burselor Rosalynn Carter pentru jurnalism pe probleme de sănătate mintală, ediția 2012-2013. Aceste burse sunt acordate de Centrul Carter din SUA. Centrul pentru Jurnalism Independent este partenerul local în acest program și coordonează activitatea bursierilor români.

Mai multe informații despre actualii și foștii bursieri sunt disponibile la www.cartercenter.org.

❖ **No privacy for public money** – iulie – decembrie 2012

Proiectul a avut drept scop creșterea capacității presei de a trata problemele ce țin de buna guvernare, cu accent pe respectarea legislației referitoare la achizițiile publice, în vederea utilizării responsabile și transparente a banului public. Jurnaliștii au învățat să monitorizeze activitatea autorităților locale, utilizând instrumentele puse la dispoziție de legile transparenței. Nu în ultimul rând, a fost creată o rețea de jurnaliști pentru care CJLI asigură constant informații relevante despre noi inițiative legislative în domeniu. Proiectul a fost susținut de Ambasada SUA la București.

❖ **Parlamentor** – martie 2011 – februarie 2012

Destinat în egală măsură utilizatorilor de internet din țară, precum și comunităților românești din străinătate, [Parlamentor.ro](#) și-a propus să devină o platformă pentru dezbateri relevante pe teme de maximă actualitate la Parlamentul European, în special din domeniul economic și social, dând astfel cetățenilor ocazia de a interacționa direct cu aleșii care îi reprezintă la Bruxelles și Strasbourg. Platforma include conținut video și audio interactiv (articole, interviuri, dezbateri și sesiuni de pregătire online, etc), contribuind astfel la o mai bună

înțelegere a activității Parlamentului European. Dezbaterile online au fost completate de patru întâlniri offline.

Patru dintre cei mai activi membri ai comunității online au participat la o excursie de documentare la Bruxelles.

Proiectul - derulat de Hotnews.ro în parteneriat cu CJI – a fost co-finanțat de **Parlamentul European**.

❖ Media Sustainability Index –

Din 2001 CJI este coordonatorul local al acestui document elaborat de către International Research & Exchanges Board (IREX) în cooperare cu United States Agency for International Development (USAID). Scopul programului este de a oferi o analiză detaliată a situației presei în 80 de țări. În noiembrie 2012, peste zece jurnaliști, reprezentanți ai instituțiilor statului, ai unor asociații și organizații de presă s-au reunit într-un focus grup ale cărui concluzii vor fi incluse în Raportul pe 2012.

(<http://www.irex.org/resource/romania-media-sustainability-index-msi>)

❖ Romii – acasă în Europa, noiembrie 2012 – octombrie 2014

Programul *Romii – acasă în Europa* își propune să aducă în atenția publicului problemele cu care se confruntă romii în Europa, în încercarea de a combate discriminarea și de a favoriza incluziunea socială a acestei etnii. În continuarea celor două ediții de succes ale programului *Colorful but Colorblind*, (2010, 2011), la care au participat cincizeci de jurnaliști - în mare parte de etnie romă,

acest program reunește șapte organizații de media, de învățământ sau care promovează drepturile romilor, din Bulgaria, Cehia, România, Slovacia, Ungaria și din Statele Unite ale Americii. Unul din scopurile principale ale proiectului este realizarea unui documentar de televiziune. Proiectul – cu o durată de doi ani – pune accent pe utilizarea tehnicilor multimedia și pe îmbunătățirea cunoștințelor profesionale ale jurnaliștilor în vederea combaterii prejudecăților și stereotipurilor.

Proiectul este co-finanțat de Comisia Europeană prin Programul *Drepturi Fundamentale și Cetățenie*.

❖ Rolul dialogului social în promovarea incluziunii sociale active

CJI și-a continuat activitatea ca voluntar în acest proiect inițiat în 2011 de organizația CRIES din Timișoara, cu scopul de a defini - pentru prima dată în România - indicatorii de bunăstare în opt orașe ale țării. În calitate de membru al Grupului de Inițiativă Locală (GLA) București –CJI a participat la activitățile de evaluare a site-ului și a revistei Primăriei sectorului 1.

Programul este co-finanțat de Fondul Social European – Programul Operațional Sectorial pentru Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013

II. Alte activități:

Advocacy: CJI desfășoară o intensă activitate de *advocacy*. Temele abordate includ:

libertatea de expresie, legislația care vizează presa, transparența și responsabilitatea instituțiilor publice, achizițiile publice, buna guvernare (inclusiv problemele de etică a bunei guvernări), educația (accesul la educație, educația civică, etica în mediul academic).

CJI este preocupat și de problema accesului la sănătate și felul în care aceasta este reflectată de presă, de reglementarea Internetului și a comunicării Electronice. CJI este membru al *Alianței România Curată* – o alianță informală a mai multor organizații neguvernamentale care promovează buna guvernare, pe al cărei website sunt disponibile materiale ce monitorizează activitatea autorităților publice.

Împreună cu Active Watch – Agenția de Monitorizare a Presei, CJI coordonează activitatea Convenției Organizațiilor de Media (COM) ce reunește peste 20 de organizații și asociații de media din întreaga țară.

Alături de alte organizații neguvernamentale, CJI a reacționat ori de câte ori drepturile și libertățile fundamentale au fost încălcate sau amenințate. Secțiunea dedicată activității de [Advocacy](#) pe site-ul Centrului pentru Jurnalism Independent – ilustrează detaliat luările de poziție ale organizației în decursul anului 2012.

Consultanță. În 2012 CJI a oferit consultanță pentru:

- **televiziunea publică:** În septembrie 2011, CJI a încheiat un parteneriat cu TVR pe baza căruia cele două organizații au colaborat la redefinirea misiunii și clarificarea mandatului de instituție publică al TVR. Au fost identificate valori esențiale pe care televiziunea publică trebuie să le promoveze și pe baza cărora să se formuleze o nouă misiune și viziune a acestei instituții, în cadrul primei Carte a TVR ce urma să fie elaborată. CJI a contribuit la accentuarea prezenței publice a TVR și la îmbunătățirea legăturilor instituției cu publicul țintă.
Astfel, CJI a facilitat întâlnirile dintre președintele TVR și jurnaliștii de mediu sau organizații neguvernamentale de mediu.
- **jurnaliști și organizații de media pe probleme de conținut:** CJI a oferit frecvent consultanță în probleme de conținut (inclusiv în probleme legate de conținutul online) și a acționat ca ombudsman în probleme de etică (protecția minorilor, prezumția de nevinovăție, etc) pentru publicații precum: *Ziarul Hunedoreanului, Gazeta de Sud, Monitorul de Botoșani sau Obiectiv Vocea Brăilei*.
- **jurnaliști și organizații de media pe probleme juridice:** CJI a continuat să ofere consultanță cu privire la noua legislație sau la protecția jurnaliștilor, ajutându-i pe jurnaliști să găsească sprijinul necesar, explicându-le care le sunt drepturile și căile de acțiune.

Rețele sociale: Pagina de Facebook – ce numără aproape 5000 membri - a intensificat prezența online a CJI-ului. La aceasta se adaugă pagina de web și newsletter-ul (aproximativ 400 de abonați).

Evenimente

❖ Politicile energetice ale Uniunii Europene pe agenda publică

Prioritățile în domeniul energiei la nivel european, politicile energetice ale UE, dar și ale statelor membre și felul în care media le poate include în agenda publică au reprezentat principalele teme ale acestui seminar organizat în 8 februarie, cu sprijinul financiar al Ambasadei Marii Britanii la București. Seminarul a fost susținut de jurnalistul britanic Michael Bird.

❖ Conferința **MoJo Mania**

CJI a organizat și găzduit întâlnirea jurnaliștilor români cu [Jeff MacIntyre](#) - deținător al companiei [Content Media Group](#) din Los Angeles și laureat a șapte premii *Emmy* și două premii *E ward R. Murrow*.

Jeff McIntyre a vorbit despre noile tehnologii ce le oferă jurnaliștilor șansa de a fi *mobili* într-o lume din ce în ce mai mobilă, doar apelând la instrumente la îndemâna tuturor: smartphones sau flipcams.

❖ **Libertatea Presei și etica în sud-estul Europei** – conferință internațională, București, 16-17 noiembrie

CJI a organizat și găzduit acest eveniment ce a reunit reprezentanții organizațiilor care alcătuiesc Rețeaua sud-est europeană pentru profesionalizarea presei (SEENPM – www.seenpm.org), cărora li s-au alăturat membri ai unor organizații internaționale precum European Federation of Journalists sau IFEX.

Evenimentul s-a concentrat asupra amenințărilor la adresa libertății presei, pe fondul deteriorării situației drepturilor omului în întreaga regiune.

BUGET

În anul 2012 bugetul Centrului pentru Jurnalism Independent a fost de 299 000 USD.

Sursele de finanțare sunt reprezentate în graficul de mai jos.

